

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat

datum 12 maart 2024

Betreffende wetsvoorstel:

36441

Wijziging van de Gaswet en Mijnbouwwet in verband met de beëindiging van de gaswinning uit het Groningenveld

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 12 maart 2024 aangenomen door de Tweede Kamer.
Voor: PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, CDA, SP, DENK, PvdD, SGP, ChristenUnie en Volt.
Tegen: FVD en JA21

De stemmingen over de amendementen en moties vonden plaats op 12 maart 2024.

Aangenomen amendementen

Artikel II, onderdeel F

Artikel VII

7 → 9 → 12 → 18 → **34** (Beckerman c.s.) het direct beëindigen van de gaswinning uit het Groningerveld

De indieners beogen de definitieve beëindiging van de gaswinning uit het Groningerveld direct te laten ingaan. Het op de waakvlam zetten van het veld op 8 januari 2024 heeft, terecht, tot veel onbegrip geleid. Na het aannemen van de wet is de kans op een gemiddelde effectieve etmaaltemperatuur van -6,5 graden Celsius of lager binnen een tijdshorizon van drie dagen nihil. Om omwonenden duidelijkheid en zekerheid te geven is het volgens de indieners daarom wenselijk de definitieve beëindiging niet langer uit te stellen.

Aangenomen. Voor: PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, CDA, SP, DENK, PvdD, SGP, ChristenUnie en Volt.

datum 12 maart 2024

blad 2

Artikel II, onderdeel H

Artikel IV

13 → 33 → **38** (Beckerman en Bushoff) over een nazorgplan voor Groningen inzake monitoring en kennisontwikkeling

De indieners beogen met dit amendement een nazorgplan voor Groningen vast te stellen in de wet. De NAM wordt verplicht een nazorgplan op te stellen dat bij of krachtens AMvB nader kan worden uitgewerkt. Dit plan zal toezien op de monitoring, het systematisch beheer van data en kennis, en de ontwikkeling van kennis van zowel technische aspecten als de impact op mens en milieu. Dit nazorgplan - dat ten genoegen en ter goedkeuring van de inspecteur-generaal der mijnen moet zijn - moet dan worden ingediend bij en over gerapporteerd worden aan de inspecteur-generaal der mijnen en aan de Minister ter informatie. Uitvoering hiervan wordt geborgd met een toevoeging aan artikel 1, onder 1°, van de Wet op de economische delicten.

Aangenomen. Voor: : PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, CDA, SP, DENK, PvdD, SGP, ChristenUnie en Volt.

Artikel II, onderdeel F

17 → **32** (Bushoff en Beckerman) over het voorkomen van grotere verschillen tussen de behandeling van gedupeerden van de gaswinning uit het Groningenveld

In het verleden werden de bewoners van het aardbevingsgebied vaak geconfronteerd met steeds aangepast beleid. Hierdoor ontstonden grote verschillen tussen bewoners, waardoor het bijvoorbeeld kon voorkomen dat in één straat sommige huizen wel werden versterkt en andere huizen niet. Ook ontstonden er verschillen in de afhandeling van schade, versterking en verduurzaming van huizen. Deze verschillen zijn onder andere ontstaan door het voortdurend aanpassen van bijvoorbeeld de NPR-richtlijnen voor veilig wonen, verschillen in beoordelingen van experts, verschillen in pilots en bestuurlijke afspraken voor specifieke doelgroepen, enz. De Commissie Verschillen heeft deze verschillen uitgebreid onderzocht en concludeert in haar rapport "Veilig, schadevrij en verduurzaam" dat "onaanvaardbare verschillen zijn ontstaan: bij schadeherstel, de versterkingsoperatie en bij verduurzaming."

In het voorliggende wetsvoorstel wordt de beëindiging van de gaswinning uit het Groningenveld geregeld, wat een noodzakelijke verbetering is voor het toekomstperspectief van de bewoners van het aardbevingsgebied. Echter moet worden voorkomen dat met het aannemen van dit wetsvoorstel de verschillen tussen de bewoners van het aardbevingsgebied weer worden vergroot. Fouten uit het verleden dienen niet te worden herhaald.

Dit amendement regelt dat expliciet wordt vastgelegd dat het wetsvoorstel er niet toe leidt dat er nieuwe onuitlegbare verschillen ontstaan en huidige verschillen tussen de bewoners in het aardbevingsgebied worden vergroot. Een gelijkwaardige en rechtvaardige toekomst wordt hiermee gegarandeerd, conform het hoofdadvis van de Commissie Verschillen.

Aangenomen. Voor: PVV, GroenLinks-PvdA, BBB, SP, DENK, PvdD, FVD, Volt en JA21.

datum 12 maart 2024

blad 3

Artikel II, onderdeel H

8 → 14 (Beckerman en Bushoff) over het nadrukkelijk benoemen van het voorkomen van nadelige gevolgen als onderdeel van de nazorg

De indieners stellen voor om het woord 'voorkomen' toe te voegen aan artikel 52g.

De indieners beogen met dit amendement een nazorgplan voor Groningen vast te stellen in de wet. Door het woord 'voorkomen' toe te voegen aan artikel 52g wordt voor de uitoefening van de zorgplicht door de NAM – nadat de gaswinning uit het Groningenveld is beëindigd – weer zoveel mogelijk aangesloten bij de zorgplicht van artikel 33, eerste lid, onder a, van de Mijnbouwwet. Deze zorgplicht geldt voor alle mijnbouwoperators in Nederland en zou volgens SodM ook weer voor het Groningen-gasveld moeten gaan gelden.

Het zorgplichtartikel in artikel 33 van de Mijnbouwwet fungeert als vangnet voor bijvoorbeeld nu nog onbekende risico's. Het is niet uit te sluiten dat kennisontwikkeling en/of na-ijlende effecten die zich nu nog niet openbaren maar in de toekomst preventieve onderzoeken en zo nodig preventieve maatregelen van de NAM vereisen. Met dit amendement wordt in de wet verankerd dat meer van de NAM wordt verwacht dan slechts in actie komen om de nadelige gevolgen te beperken nadat zij zich hebben voorgedaan.

Aangenomen. Voor: PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, CDA, SP, DENK, PvdD, SGP, ChristenUnie en Volt.

Diverse artikelen

16 (Tjeerd de Groot) over het niet verlenen of verlengen van opsporings- en winningsvergunningen voor de Waddenzee of het starten of verlengen van nieuwe winningen in dat gebied

Met dit amendement beoogt de indiener wettelijk vast te leggen dat er geen nieuwe vergunningen meer afgegeven worden voor winning van delfstoffen in een gebied dat is gelegen binnen het op grond van artikel 2.44, eerste lid, van de Omgevingswet aangewezen Natura 2000-gebied Waddenzee (hierna: Waddenzee). De indiener is van mening dat vanwege de wereldwijd unieke geologische en ecologische waarden van de Waddenzee, deze beschermd moet worden tegen de negatieve gevolgen van de winning van gas en zout. UNESCO heeft de noodklok geluid over de winningsactiviteiten van gas en zout op de natuurwaarde van de Waddenzee. Nog meer winning van gas en zout op de Waddenzee zal resulteren in een verlies van natuurwaarden en mogelijk het verlies van de status als UNESCO-werelderfgoed.

Dit wordt op de volgende manier geregeld:

- Er worden geen nieuwe opsporings- en winningsvergunningen voor het opsporen en winnen van delfstoffen in de Waddenzee meer verleend. Dit regelt de wijziging van artikel 7.
- Reeds verleende opsporings- en winningsvergunningen voor delfstoffen in de Waddenzee worden niet meer verlengd. Dit regelt de wijziging van artikel 18.
- Binnen bestaande winningsvergunningen kunnen geen nieuwe winningen in de Waddenzee meer worden gestart, doordat met nieuwe winningsplannen niet meer

datum 12 maart 2024

blad 4

wordt ingestemd. Van een nieuw winningsplan is sprake als een houder van een winningsvergunning een eerste winningsplan voor een bepaald voorkomen indient. Dit regelt de wijziging van artikel 36 door toevoeging van het vierde lid.

- Bestaande winningen van delfstoffen in de Waddenzee volgens een winningsplan waarmee al is ingestemd, worden niet meer verlengd of uitgebreid. Een verzoek om instemming met de wijziging van een bestaand winningsplan voor de verlenging of uitbreiding van de omvang van de winning wordt geweigerd. Met een andere wijziging of een actualisatie van een winningsplan kan, binnen de voorwaarden van artikel 36, eerste lid, wel worden ingestemd. Dit regelt de wijziging van artikel 36 door toevoeging van het vijfde lid.

Het voorstel zorgt er niet voor dat de opsporing en winning van delfstoffen in de Waddenzee per direct moet stoppen. Dit kan namelijk niet, omdat de reeds verleende winningsvergunningen en instemmingen bescherming van eigendom van artikel 1, Eerste Protocol, van het Europees Verdrag ter bescherming van de Rechten van de Mens (artikel 1 EP EVRM) genieten en er geen dwingende reden van algemeen belang bestaat voor een dergelijke inbreuk in het eigendomsrecht. Voor de Waddenzee gelden enkel winningsvergunningen voor gas en zout, dus niet voor andere delfstoffen en zijn er geen geldende opsporingsvergunningen.

De houders van reeds verleende winningsvergunningen voor de Waddenzee mochten erop vertrouwen dat zij hun activiteiten, binnen de voorwaarden en beperkingen die aan de instemming met het winningsplan zijn verbonden, gas of zout mogen winnen. Op winningsplannen, gewijzigde winningsplannen of geactualiseerde winningsplannen die zijn ingediend voor de inwerkingtreding van de in dit amendement opgenomen wijziging van artikel 36 en waarmee nog niet is ingestemd, blijft het huidige recht van toepassing.

Aangenomen. Voor: GroenLinks-PvdA, NSC, D66, BBB, CDA, SP, PvdD, ChristenUnie en Volt.

Diverse artikelen

11 → **20** (Tjeerd de Groot en Bikker) over het meewegen van maatschappelijke verantwoordelijkheidszin bij het goedkeuren van het winningsplan

Op dit moment wordt de maatschappelijke verantwoordelijkheidszin alleen meegenomen bij het afgeven van een opsporings- en winningsvergunning en niet bij het goedkeuren van het winningsplan. Aangezien winningsvergunningen worden verleend voor een lange periode en voor 1 januari 2003 soms voor onbepaalde tijd zijn verleend wordt de maatschappelijke verantwoordelijkheidszin dus maar één keer gecheckt. Middels dit amendement wordt de maatschappelijke verantwoordelijkheidszin ook getoetst bij nieuwe winningsplannen en niet alleen bij opsporings- en winningsvergunningen.

Aangenomen. Voor: PVV, GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, BBB, CDA, SP, DENK, PvdD, SGP, ChristenUnie en Volt.

datum 12 maart 2024

blad 5

Artikel IIIA

10 → **19** (Beckerman en Bushoff) over het preciseren van de verjaringstermijn bij schade door bodemdaling vanwege de gaswinning in het Groningenveld

De gaswinning uit het Groningenveld wordt met dit wetsvoorstel beëindigd. In het voorliggend wetsvoorstel is niet expliciet duidelijk gemaakt hoe omgegaan wordt met de verjaringstermijn.

De verjaringstermijn zoals opgenomen in het Burgerlijk Wetboek bleek eerder problematisch voor schade ontstaan als gevolg van de kolenwinning in Limburg. Nog steeds ontstaat daar schade. Op 15 april 2020 deed de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak in een zaak van gedupeerden uit Limburg (ECLI:NL:RVS:2020:1056). Daarbij werd niet de mijnsluiting, maar de bodembeweging die de schade veroorzaakt, gezien als startdatum voor de verjaringstermijn.

Het is niet uit te sluiten dat ook bij het Groningenveld en de gasopslagen, na dertig jaar nog schade kan ontstaan. Indieners zijn van mening dat omwonenden niet alleen zekerheid moeten krijgen over het einde van de gaswinning, maar ook zekerheid moeten krijgen dat ook schade die vele jaren na sluiting ontstaat vergoed zal worden.

Daarom expliciteren de indieners met dit amendement de verjaringstermijn voor mijnbouwschade in lijn met eerdergenoemde uitspraak van de Raad van State.

Aangenomen. Voor: PVV, GroenLinks-PvdA, SP, DENK, PvdD, FVD.

Verworpen amendementen:

Diverse artikelen

22 → 35 → **39** (Beckerman en Bushoff) over het opnemen van een escalatieladder voor vergunninghouders die zich niet aan de regels van de wet houden

De indieners beogen met dit amendement een wettelijke escalatieladder vast te stellen om mijnbouwoperators aan hun plichten voor nazorg te houden. Indien de mijnbouwoperators niet voldoen aan hun plichten na beëindiging van de mijnbouwwinning zullen zij als eerste niet meer in aanmerking komen voor nieuwe mijnbouwvergunningen. Als de mijnbouwoperator vervolgens ook na een waarschuwing blijft weigeren aan de verplichtingen te voldoen zullen bestaande mijnbouwvergunningen worden ingetrokken. Bij consistente overtredingen van de nazorgplicht, zal de Staat overgaan tot het onteigenen van bedrijfsbezittingen ter bevordering van de verplichtingen op grond van de wet. Dit amendement zorgt dat bedrijven die de lusten van mijnbouw genieten ook de lasten zullen dragen.

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, SP, DENK en PvdD.

datum 12 maart 2024

blad 6

Moties

14 (Kröger) over het juridisch borgen van het terugdringen van de inzet van kolen voor non-energetisch gebruik

Aangehouden

31 (Bushoff en Beckerman) over een belastingheffing op Shell en Exxon invoeren

Aangehouden

42 (Bushoff en Beckerman) over het advies van de Commissie Verschillen omarmen en voor de voorjaarsnota opties aan de Kamer voorleggen om hier opvolging aan te kunnen geven

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, CDA, SP, DENK, PvdD, ChristenUnie en Volt.

23 (Beckerman en Bushoff) over uitspreken dat de Kamer alles op alles moet zetten om te voorkomen dat er vertragingen of nieuwe ongelijkheden veroorzaakt worden doordat het kabinet demissionair is

Aangenomen. Tegen: CDA en JA21.

30 (Bushoff en Beckerman) over lobbywerk van Shell en Exxon tegengaan door in lobbycontact hetzelfde met hen om te gaan als met de tabaksindustrie

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, SP, DENK en PvdD.

29 (Bushoff en Beckerman) over alle gesprekken en onderhandelingen met Shell en Exxon over Groningen stoppen en slechts de harde juridische lijn hanteren

Aangenomen. Voor: PVV, GroenLinks-PvdA, D66, SP, PvdD en ChristenUnie.

27 (Tjeerd de Groot c.s.) over inzetten op een definitieve weigering van een vergunning voor gaswinning bij Ternaard

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, NSC, D66, BBB, SP, PvdD, ChristenUnie en Volt.

26 (Beckerman en Bushoff) over onderzoeken welke middelen ingezet kunnen worden om Shell en ExxonMobil te dwingen om aan hun verplichtingen te voldoen

Aangenomen. Tegen: VVD, FVD en JA21.

25 (Beckerman en Bushoff) over de plaatsen Warffum en Marum als onderdeel van het Groningenveld zien en de rechten die daaraan verbonden zijn respecteren

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, BBB, SP, DENK, PvdD en FVD.

24 (Beckerman en Bushoff) over diepe bodemdaling ook aanmerken als mogelijke schadeoorzaak.

Aangenomen. Tegen: JA21.